

være fri. At „den offentlige Mening“ gaar i en vis Retning, hvad der fra flere Sider er bleven paaberaabt som en Grund til at gaa ind paa forskjellige Løbsnedsettelse, lægger jeg ikke nogen Bægt paa. Jeg kan ikke rette min Stemme efter det, som de sige, er den offentlige Mening; jeg veed ikke, hvor den sidder. Fordi der udtales i adskillige Blade et enstemmigt Raad om at faae en vis Ting, kan jeg dog ikke erkjende, at den offentlige Mening stæblittelig gaar i samme Retning. Ialtfald er det Bladene Redaktører og ansvarhavende Udgivere, som have denne Mening, men saalænge den ikke ellers er kommen frem, synes jeg ikke, at det er tilstrækkeligt for mig til at rette mig derefter. Naar vi have talt om Kompensationer i andre Retninger, som ogsaa den høitærede Finantsminister har forlangt, for at kunne gaa ind paa Løbsindrømmelser, skal jeg blot aldeles i Forbigaaende berøre, at jeg med Hensyn til Brændevinsafgiften kan gaa saa vidt, som den høitærede Finantsminister har foreslaaet, og Grunden hertil er den, at hans Forslag ikke gaar videre end til at forlange den Afgift, som det havde været Meningen oprindelig at forlange, men som er bleven forringet, fordi Industrien og Tilvirkningen af Brændevinet har forandret sig saaledes, at det har været Fabrikkerne muligt at unddrage sig en Del af den Afgift, det havde været paataent, de skulde erlægge. Der er altsaa kun Tale om at retablere det Forhold, som oprindelig var paataent. Men forsaavidt det er fremhævet fra enkelte Sider, og maasse finder Tilslutning fra ikke saa mange at man skulde gaa meget videre, er jeg ialtsald ikke ved dette Lovforslag enig heri og vil ikke gaa med dertil. Brændevin kan naturligvis ligesom alle andre Livsnydelser misbruges; men det er i og for sig ingen Grund til at modvirke den saaledes, at den slet ikke maa bruges. Jeg finder nu, at Brændevin kan for Mange have den Betydning, at man ialtsald skal være betænkelig ved at gaa altsor vidt med at forhøje Afgiften. Jeg finder, at der er mange andre Maader, hvorpaa man bør gribe ind for at forhindre den utilbørlige Maade, hvorpaa nu Brændevin bruges og udfjænktes rundt omkring. Jeg har allerede i forrige Session tilladt mig at udtale som ønskeligt, at der fra Regjeringens Side kunde blive truffet Forholdsregler, og at der kom en forandret Lovgivning angaaende Brændevinsudfjænkningen, saaledes at man ikke bruger den paa den Maade, at man sætter saa at sige enhver Dreng til at fjerne Brændevin, og at ligesaa Mange, der ville, kunne faae Lov dertil, og at naar man endelig sætter en Grænse for Antallet af Udfjænktere, der da skal kunne træffes Lod om, hvem der skal være Brændevinsudfjænkter. Ved en saadan Lov kunde man udrette Noget, men ved en Forhøielse af denne Afgift vil jeg ikke søge Kompensation for de Nedsettelse, som

jeg meget tvivler om, at Fattigmand faar godt af. Vil man forhøje Afgiften — og jeg siger ikke, at jeg er utilbøielig til det, men kun, at jeg er utilbøielig til det i denne Lov — vilde jeg forlange, at den skulde anvendes særlig til det, som den ubemidlede Klasse maatte sætte særlig Pris paa. Jeg sigter her til, hvad jeg tidligere har nævnt, nemlig en bedre Alderdomsforsørgelse for den ubemidlede Klasse. Det bliver dog den, der fremdeles kommer til at betale Brændevinsafgiften, og ikke blot Drukkenboldene. En æret Læser (Harald Hansen) nævnte som en særlig Gjenstand for Løbsfrihed Skibe. Jeg kan ikke slutte mig til hans Bemærkninger derom. Jeg tror, at Skibsbyggeriet hertilands ligesaavel kan fortjene at blive begunstiget, som at de udenlandske Skibsbyggerier skulde bygge paa vor Beføstning, og jeg ser ikke nogen Grund til at opmuntre Folk til at købe daarlige Skibe i Udlandet for at kunne indføre dem her for Ingenting. Endnu maa jeg gjøre et Par Bemærkninger angaaende Skibsafgiften. Det er ganske vist et Thema, som begynder at blive lidt fortærsket, men det har den Særegenhed ved sig, at der næsten aldrig anføres Grunde, hvorfor man vil af med Skibsafgiften. Man har i den senere Tid indskrænket sig til at raabe paa den offentlige Mening. Grunde har jeg ikke set, og i Børsudvalgets Betænkning staar blot, at „Alle ere enige om“, at Skibsafgiften er en utilbørlig og uheldig Afgift, og den Pjece, der blev berøpt, oplyser kun, at Vedkommende har betalt en høj Skibsafgift. Jeg kan forstaa, at han vil af med den, men jeg kan ikke forstaa, hvorfor vi skulde betale den, og Nogle maa dog betale det, som han vil af med. Hvis det var en Grund, at en Stat var høj, saa maatte vi af med de Skatter, der indbringe mange Penge, og kun beholde de Skatter, der indbringe lidt. Jeg skal ikke fordybe mig altsor meget i dette, det vilde de Herrer maasse blive kjede af at høre paa; men Skibsafgiften vide de Herrer er indført som Bederlag for de Udgifter, Statskassen har til Kyv og Farvandenens Usmærkning osv. I og for sig skulde man synes, at det ikke var saa urimeligt, at der blev svaret Afgift deraf. Man finder nu, og det er vist det eneste Argument, at det er urimeligt, at Skibene skulde betale det; thi det er en Statsforpligtelse, og det skal Staten betale, og saa siger man, at paa Landeveien spares der ingen Afgift, derfor skal man heller ikke spare den paa Vandet. Ja, paa Landeveiene have vi forresten endnu her i Kjøbenhavns Amt en Afgift, nemlig Bompeng, men affet fra disse Bompeng, som ikke længere spille nogen stor Rolle, gad jeg vide, om man ikke veed, hvem der betaler Landeveiene. Jeg mener, at det er dem, der kjøre paa dem; det er fortrinsovis dem, der eie Jørd, der kjøre paa Landeveiene, og Udgifterne til disse lignes derfor paa Hartkornet, saa jeg veed ikke, hvorfor Hartkornet